

ALMINDELIGE LEVERINGSBETINGELSER for FJERO A/S, Oddervej 20, DK-7800 Skive, Denmark

Anvendelse

1. Nedenstående almindelige leveringsbetingelser finder anvendelse i alle tilfælde, hvor A/S Hem Maskinfabrik skriftligt eller på anden måde med en medkontrahent aftaler salg, levering af en ydelse med en medkontrahent herunder afgiver tilbud til en sådan, hvor tilbuddet accepteres og danner aftalegrundlag. Eventuelle fravigelser fra nærværende almindelige betingelser kan alene ske ved en skriftlig aftale mellem parterne. I det følgende er A/S Hem Maskinfabrik betegnet som "sælger" og medkontrahenten som "køber".

Produktinformation

2. Oplysninger i informationsmaterialer, prislister og tilsvarende om produkter er kun bindende i det omfang aftalen udtrykkeligt henviser til dem.

Tegninger, tekniske dokumenter, andre beskrivelser og egne ydelser

3. Alle tegninger, beskrivelser og andre tekniske dokumenter vedrørende materialet eller fremstilling deraf som før eller efter aftalens indgåelse overlades fra den ene part til den anden, tilhører den part, som har udleveret dem. Modtagne tegninger, beskrivelser og andre tekniske dokumenter eller teknisk information kan ikke uden samtykke fra den part disse tilhører anvendes til andet end det, der var formålet med overladelsen. Uden samtykke fra den part, det nævnte materiale tilhører, må dette ikke kopieres, reproducere, overgives til eller på anden måde bringes til tredjemands kundskab. I det omfang materialet er udlånt eller overgivet til køber og ikke finder anvendelse i forbindelse med levering af leverancen og dennes anvendelse, skal materialet tilbageleveres til sælger.

4. Sælger skal uanset det omtalte senest ved leveringen vederlagsfrit forsyne køberen med et eller et større antal eksemplarer af tegninger og andre tekniske dokumenter, som er tilstrækkeligt udførlige til, at køberen kan udføre montering, igangsætning, drift og vedligeholdelse (herunder løbende reparationer) af alle materiellets dele. Sælgeren har dog ikke pligt til at udlevere tegninger og dokumenter, som ligger til grund for fremstillingen af materialet eller reservedele.

5. Leverer køber projekt, design, tegninger, beskrivelser, beregninger, dokumentation af enhver art, etc., helt eller delvist, der er eller viser sig at være misvisende, tvetydige eller mangelfulde, er sælger uden ansvar for enhver følge deraf. Køber betaler de meromkostninger sælger har derved.

Uanset sælger påtager sig at gennemgå og afprøve eller kontrollere det ovennævnte af køber leverede projektmateriale påtager sælger sig ikke nogen forpligtelse som følge deraf uanset på hvilket grundlag.

6. Leverer køber materiel helt eller delvist til brug ved sælgers ydelser eller foreskriver køber noget sådant anvendt, er sælger uden ansvar herfor, hvis dette er mangelfuldt, uhensigtsmæssigt eller uanvendeligt. Der forholdes som tilsvarende under punkt 5.

Leveringsprøve

7. Såfremt der er aftalt leveringsprøve, skal prøven udføres der, hvor materiellet fremstilles, medmindre et andet sted er aftalt. Såfremt tekniske krav til prøven ikke er angivet i aftalen, skal denne udføres i overensstemmelse med sædvane i den pågældende industri i det land, hvori materiellet fremstilles.

8. Sælgeren skal give køberen sådant varsel om en leveringsprøve, at køberen kan overvære denne. Leveringsprøve kan afholdes, selv om køberen ikke er repræsenteret, dersom han er indvarslet. Sælgeren skal føre protokol over leveringsprøven. Prøveprotokollen skal sendes til køberen. Prøveprotokollen skal anses for at give en korrekt beskrivelse af leveringsprøvens gennemførelse og dennes resultat, medmindre køberen beviser noget andet.

9. Såfremt materiellet ved leveringsprøven viser sig ikke at være kontraktsmæssigt, skal sælgeren så hurtigt som muligt sørge for, at materiellet bringes i overensstemmelse med aftalen. På køberens forlangende skal ny leveringsprøve derefter udføres. Var manglen ubetydelig, kan ny leveringsprøve dog ikke forlanges.

10. Medmindre anden fordeling er aftalt, bærer køberen alle omkostninger og udgifter ved leveringsprøvens fremstilling, mens sælgeren bærer alle omkostninger ved prøvens gennemførelse på det sted hvor materiellet fremstilles. Køberen bærer dog alle omkostninger for sine repræsentanter, herunder rejse- og opholdsudgifter, i forbindelse med sådanne leveringsprøver.

Priser

11. Sælgers priser er baseret på de ved tilbuddets afgivelse gældende priser på råvarer, materialer, indkøbt udstyr, arbejds løn, valutakurser etc., og hvis sælger forestår forsendelse fragt, forsikring og toldsatser. I tilbudsprisen, eller sælgers priser i øvrigt, er ikke indeholdt uspecificeret tilbehør og udstyr samt installations- og montageomkostninger, medmindre dette udtrykkeligt er angivet.

12. Sælger har ret til at regulere i de i punkt 11 omtalte priser i tilsvarende omfang der sker prisstigninger på råmaterialer, arbejder, indkøbt udstyr, transport, ændring i toldsatser og andre offentlige afgifter, valutakurser etc.

13. Sælgers leverance omfatter kun de i tilbud og i ordrebekræftelsen, hvis en sådan foreligger, udtrykkeligt omtalte ydelser, arbejder, enkeltdele m.v.

14. Sælger forbeholder sig at ombytte det leverede eller dele deraf med en tilsvarende anden leverance i samme kvalitet og med samme funktion som specificeret i aftalen.

15. Samtlige de opgivne priser er excl. merværdiafgift.

Levering

16. Foreligger ikke anden skriftlig aftale, anses levering for sket "Ex Works".

Foreligger der aftale om, at sælger træffer aftaler om transporten, herunder hvis sælger betaler herfor skal sælger ikke have påtaget sig risikoen for varens undergang, beskadigelse eller yderligere omkostninger som følge af hændelser, der indtræder efter afsendelse fra sælgers plads.

Fortolkning af leveringsklausuler sker i overensstemmelse med de på handelstidspunktet gældende Incoterms.

Montage

17. Forestår sælger montering af leverancen, påhviler det køber at fremskaffe og bekoste tilladelse fra enhver myndighed, foretage enhver nødvendig installation, indretning m.v., således at montering i enhver henseende kan ske uhindret. Køber drager omsorg for forinden montage på sælgers foranledning at dokumentere, at disse forhold er bragt i orden.

18. Såfremt der sker forsinkelse eller mangler med hensyn til købers ydelse, og dette påfører sælger forøgede udgifter, afholder køber disse efter sælgers regning. Udgifterne betales straks ved påkrav.

19. Køber drager omsorg for at tegne de i forbindelse med montagen nødvendige og sædvanlige forsikringer, således at sælger er forsikret i enhver henseende såvel for montagefejl som for person- og tingskader, herunder skader der påføres trediemand eller trediemands ejendom. Forsikringen skal tegnes således, at denne har en så tilstrækkelig dækning, at sælger ikke kan påføres noget tab i forbindelse med erstatningsbetaling. Eventuel selvrisiko ved en forsikringsbegivenhed betaler køber.

20. Forinden montage oprettes særlig skriftlig aftale herom, der nærmere beskriver henholdsvis sælgers og købers ydelser, herunder tidsplaner samt betalings-terminer for montageydelser.

21. For så vidt andet ikke nærmere følger af parternes skriftlige aftale eller nærværende almindelige leveringsbetingelser, i den rækkefølge, skal almindelige betingelser for levering og montering af maskiner og andet mekanisk, elektronisk udstyr - NLM 94 - eller de på leveringstidspunktet gældende almindelige bestemmelser, der måtte være trådt i stedet for NLM 94, være gældende.

Leveringstid. Forsinkelse.

22. Leveringstiden er det tidspunkt, parterne har aftalt herfor. Foreligger en sådan aftale ikke, leverer sælger, når sælger har mulighed derfor, og i så fald kan køber ikke påberåbe sig forsinkelse. Såfremt parterne i stedet for et bestemt leveringstidspunkt har angivet tidsrum, inden for hvilket levering kan finde sted, anses dette tidsrum at løbe fra indgåelse af aftalen.

23. Aftalte leveringstider forudsætter, at sælger fra køber i god tid har modtaget de oplysninger, der er nødvendige for ordrens udførelse.

ALMINDELIGE LEVERINGSBETINGELSER for *FJERO A/S, Oddervej 20, DK-7800 Skive, Denmark*

24. Finder sælger, at han ikke kan levere i rette tid, eller kan køber påvise at sælger ikke kan levere i rette tid, skal sælger uden ugrundet ophold give køberen skriftlig meddelelse herom og angive årsagen til forsinkelsen samt for så vidt muligt det tidspunkt, hvor levering kan påregnes at kunne ske.

25. Sælger påtager sig intet ansvar for forsinkelser af leverancer eller dele deraf som følge af strejke, lock-out, restriktioner, arbejdsuheld, transporthindringer, ildebrand, krig, mobilisering eller militærindkaldelser af tilsvarende omfang, valutarestriktioner, oprør og uroligheder, mangel på transportmidler, restriktioner af drivkraft, og andre forhold uden for sælgers kontrol, samt i tilfælde hvor der foreligger omstændigheder der gør levering til den aftalte tid åbenbar urimelig, uden dette skyldes sælgers forhold. Sælger påtager sig videre ikke ansvar for forsinkelse af eller mangler ved materialer og dele bestilt hos underleverandør, for så vidt forsinkelsen skyldes ovennævnte forhold. Leveringstiden skal forlænges i en tilsvarende periode som en hindring af nævnte art er til stede, selvom årsagen til forsinkelsen indtræffer efter udløbet af den oprindeligt aftalte leveringstid.

26. Undlader sælger at give meddelelse om, at levering ikke kan ske til rette tid, jfr. ovenfor punkt 24, skal sælger erstatte køberen de merudgifter denne påføres som følge af den manglende meddelelse, dog kan sælger aldrig ifalde noget ansvar for indirekte tab, herunder driftstab. Ifalder sælger ansvar, er dette begrænset som omtalt i punkt 28.

27. Hvis sælger ikke leverer materiellet i rette tid, er køber berettiget til konventionalbod fra den dag, hvor levering skulle have fundet sted. Konventionalboden udgør 0,25% for hver hele uge forsinkelsen varer, beregnet af den del af den aftalte købesum som dækker den del af materialet, der på grund af forsinkelsen ikke kan tages i brug som forudsat. Konventionalboden kan ikke overstige 5% af dette beregningsgrundlag. Konventionalboden forfalder til betaling ved skriftligt påkrav fra køberen, dog tidligst når materialet leveres fuldt ud eller eventuelt på det tidspunkt, hvor køberen hæver aftalen, jfr. neden for punkt 28. Købers ret til konventionalbod fortabes, såfremt han ikke har fremsat skriftligt krav herom inden 3 måneder efter, levering skulle have fundet sted.

28. Såfremt køber er berettiget til maksimal konventionalbod, og materiellet fortsat ikke leveres, kan køber ved skriftlig meddelelse til sælger kræve levering og fastsætte en rimelig sidste frist, som ikke skal være kortere end 14 dage. Såfremt sælger heller ikke leverer inden for denne fastsatte frist, og dette ikke skyldes forhold som køberen bærer ansvar for, kan køberen ved skriftlig meddelelse til sælger hæve aftalen for så vidt angår den del af materiellet, som ikke kan tages i brug som forudsat. Køber har, såfremt han således hæver aftalen, herudover krav på erstatning for det tab han har lidt ved sælgerens forsinkelse, dersom tabet overstiger den maksimale konventionalbod han har kunnet kræve i medfør af punkt 27. Den samlede erstatning inkl. konventionalbod kan dog ikke overstige 10% af den del af købesummen, som dækker den del af materiellet, for hvilken aftalen hæves. Køber har desuden ret til ved skriftlig meddelelse til sælgeren at hæve aftalen, såfremt køber kan godtgøre, at der vil indtræde forsinkelse, som efter reglerne vil give køber ret til maksimal konventionalbod. Ved en sådan ophævelse har køberen ligeledes ret til erstatning ved siden af konventionalboden. Erstatningen er maksimeret på samme måde som ovenfor nævnt til 10%. Bortset fra konventionalbod som ovenfor omtalt og ophævelse med begrænset erstatning i henhold til ovennævnte, er ethvert krav fra køber i anledning af sælgerens forsinkelse udelukket. Dette gælder, uagtet sælger har gjort sig skyld i grov uagtsomhed. Sælger kan ikke gøres ansvarlig for noget indirekte tab, herunder driftstab.

29. Finder køber, at han ikke kan modtage materiellet på den aftalte dag, eller må forsinkelse fra hans side anses for sandsynlig, skal han uden ugrundet ophold give sælgeren meddelelse herom og samtidig angive årsagen til forsinkelsen samt så vidt muligt det tidspunkt, da modtagelse påregnes at kunne ske. Undlader køber at modtage materiellet på den aftalte dag, er han desuagtet forpligtet til at erlægge enhver af levering betinget betaling, som om levering af det pågældende materiel havde fundet sted. Sælger skal sørge for, at materiellet opbevares for købers regning og risiko. På købers anmodning skal sælger forsikre materiellet for købers regning, men har ikke nogen pligt dertil medmindre køber anmoder om en sådan forsikring og vederlægger sælger præmien ved påkrav. Sælger har ikke noget ansvar for det opbevarede.

30. Medmindre købers undladelse af at modtage varen skyldes omstændigheder som beskrevet ovenfor under punkt 25, kan sælger uanset punkt 29 skriftligt opfordre køber til at modtage materiellet inden for en af sælger fastsat frist. Undlader køber at gøre dette inden for et sådant tidsrum - af årsager som sælger ikke bærer ansvaret for - er sælger berettiget til ved skriftlig meddelelse til køber at hæve aftalen for den leveringsklare del af materiellet, som på grund af købers undladelse ikke bliver leveret. Samtidig er sælger berettiget til at forlange uigenkaldelig garanti for betaling af endnu ikke leveret materiel, hvis forsinkelsen ikke vedrører hele materiellet eller den sidste leverede del deraf. Stiller køber ikke en sådan bankgaranti, der skal være på anfordring uden rettergang, for købesummens rettidige betaling, kan sælger hæve aftalen for så vidt den samlede leverance. Sælger har i alle tilfælde af købers forsinkelse ret til erstatning for den skade, som købers misligholdelse har påført ham. Erstatningen kan ikke overstige den

del af købesummen, der dækker den del af materiellet som ophævelsen omfatter, medmindre der ikke stilles bankgaranti - i så fald skal erstatningen svare til købesummen. Køber skal samtidig betale samtlige omkostninger, sælger måtte have som merudgifter i forbindelse med købers forsinkelse og sælgers efterfølgende ophævelse af aftalen.

Ejendomsforbehold

31. Ejendomsretten til det solgte materiel forbliver hos sælger, indtil hele den aftalte købesum er erlagt. Køber er således uberettiget til at sælge, pantsætte eller på anden måde disponere over det solgte materiel, indtil betaling uden forbehold har fundet sted. Såfremt købesummen ikke er erlagt til aftalt betalingstid, eller såfremt køber disponerer i strid med sælgers ejendomsret, kan det solgte omgående kræves tilbageleveret. Der sker opgørelse i henhold til lovgivningens bestemmelser derom.

32. Køber forpligter sig til at holde al materiel, behæftet med sælgers ejendomsforbehold, forsikret til fuld- og nyværdi.

Betaling

33. Foreligger ingen anden aftale, forfalder den aftalte købesum til betaling med 1/3 ved aftalens indgåelse og med 1/3 ved sælgers skriftlige meddelelse om, at en væsentlig del af materiellet er rede til levering. Restbeløbet erlægges ved levering af materiellet.

34. Betaler køber ikke til aftalt tid, er sælger berettiget til at indstille yderligere arbejde og leverancer, uden at forsinkelse i den anledning skal kunne gøres gældende over for sælger. Sælger har fra forfaldsdagen krav på moranter, svarende til den af Danmarks Nationalbank til enhver tid officielle fastsatte diskonto med tillæg på 9%. Eventuel ydet kontantrabat bortfalder samtidig.

35. Såfremt køber ikke efter 1 måned har betalt det forfaldne beløb, er sælger berettiget til ved skriftlig meddelelse til køber at hæve aftalen og foruden moranter kræve erstatning af køber for det tab, sælger lider. Erstatningen skal mindst svare til den aftalte købesum for hele leverancen.

36. Køber er i intet tilfælde berettiget til at tilbageholde nogen del af købesummen som sikkerhed for nogen form for modkrav, der måtte blive gjort gældende.

Ansvar for mangler

37. Sælger er forpligtet til at afhjælpe mangler som skyldes fejl i konstruktionen, fejl ved materiale eller fremstilling for så vidt fejlen kan henføres til sælger. Sælger udbedrer en sådan fejl ved at foretage reparation af materiellet eller udskiftning deraf, således som sælger måtte vælge det.

38. Sælgers ansvar omfatter kun mangler, der viser sig inden for et år fra den dag, materiellet blev leveret. Anvendes materiellet mere intensivt end det er aftalt, eller anses for forudsat ved aftalens indgåelse, forkortes denne periode forholdsmæssigt.

39. Gøres en mangel gældende over for sælger, skal køber skriftligt reklamere over for sælger, og sælger er alene ansvarlig for manglen, hvis reklamationen sker uden ugrundet ophold og senest inden for 14 dage efter, at køber er bekendt dermed, og i intet tilfælde senere end 14 dage efter de i punkt 38 og 40 omtalte frister. Såfremt der er grund til at tro, at mangel kan medføre risiko for skade, skal en sådan meddelelse gives straks. Det forudsættes samtidig, at køber med reklamationen beskriver manglen samt hvorledes den ytrer sig. For dele, som er udskiftet eller repareret ifølge af punkt 37, påtager sælger sig de samme forpligtelser som gælder for det oprindelige materiel i et tidsrum af 1 år. For materiellets øvrige dele forlænges den i punkt 38 nævnte periode kun med det tidsrum, materiellet ikke har kunnet anvendes som følge af de i punkt 37 nævnte mangler.

40. Uanset bestemmelserne i nærværende afsnit "Ansvar for mangler" gælder sælgers mangelsansvar ikke for nogen del af materiellet udover 2 år fra den i punkt 38 nævnte periodes begyndelse.

41. Efter at have modtaget skriftlig meddelelse fra køber om en mangel, reparerer sælger denne uden ugrundet ophold og bærer omkostningerne derved. Reparationen foretages hos køber, medmindre sælger finder det hensigtsmæssigt, at reparationen foretages hos sælger. Foretages reparationen hos sælger, foretager køber for egen regning demontering og efterfølgende reparationen genmontering, uagtet sælger ifølge aftalen har forestået monteringen. Køberen skal bære samtlige de meromkostninger, som sælgeren påføres ved afhjælpning af mangler som følge af, at materiellet befinder sig på et andet sted hvor sælger har påtaget sig montagen eller - hvis montage ikke er påtaget af sælger - leveringsstedet, således eksempelvis sælgers omkostninger ved befordring og ophold.

42. Sælgers forpligtelse vedrørende den mangelfulde del er opfyldt, når han har leveret en behørigt repareret eller udskiftet del til køber.

ALMINDELIGE LEVERINGSBETINGELSER for *FJERO A/S, Oddervej 20, DK-7800 Skive, Denmark*

- 43.** Såfremt køber har givet meddelelse om en mangel, og det viser sig, at der ikke foreligger nogen mangel som sælger bærer ansvaret for, har sælger ret til godtgørelse for det arbejde og de omkostninger reklamationen har påført ham.
- 44.** Såfremt eventuel montering eller genmontering medfører indgreb i andet end materiellet, påhviler arbejde og omkostninger herved køber.
- 45.** Sælgers ansvar omfatter ikke mangler, forårsaget af materiel, der er tilvejebragt af køber eller konstruktioner der er foreskrevet og specificeret af denne.
- 46.** Mangelfulde dele, der udskiftes i henhold til sælgers pligt til afhjælpning, stilles til sælgers disposition og bliver hans ejendom.
- 47.** Sælgers ansvar omfatter kun mangler, der er opstået under de i aftalen forudsatte arbejdsforhold og under korrekt anvendelse af materiellet.
- 48.** Mangler der skyldes årsager, opstået efter risikoen er gået over, er sælger uvedkommende, således at mangler som følge af manglende/mangelfuld vedligeholdelse, urigtig montering foretaget af køber, ændringer foretaget uden sælgers skriftlige samtykke, anvendelse af uoriginale dele, eller reparationer som køber har udført på fejlagtig måde, er sælger uvedkommende. Endelig omfatter ansvaret ikke normal slitage og forringelse.
- 49.** Såfremt sælger ikke inden rimelig tid opfylder sine forpligtelser i henhold til mangelsudbedring som beskrevet under punkt 41, kan køber skriftligt give sælger en sidste frist for opfyldelse, der skal være rimelig. Er forpligtelsen ikke opfyldt inden udløbet af denne frist, kan køber efter eget valg vælge
- a.** at lade udføre de reparationer som er nødvendige og/eller få fremstillet nye dele for sælgers regning og risiko, forudsat køber gør det på en rimelig og fornuftig måde og forsøger at begrænse sælgers forpligtelse mest muligt,
- b.** eller at kræve forholdsmæssigt afslag, dog højst 10% af den aftalte købesum.
- Såfremt manglen er væsentlig, kan køber i stedet hæve aftalen ved skriftlig meddelelse til sælger. Vedrører manglen en del af det leverede materiel, kan køber dog kun hæve aftalen for så vidt dette mangelfulde materiel. Køber har videre ret til at hæve aftalen, såfremt manglen, uanset der foretages reparationer og/eller fremstilling af nye dele ved trediemand, fortsat er væsentlig. Køber kan ved ophævelse kræve erstatning for sit tab. Erstatningen kan ingensinde overstige 10% af den aftalte købesum. Sælger kan ikke under nogen forhold pålægges ansvar og erstatning som følge af mangler, udover hvad der foran er nævnt om udskiftning og reparation, uagtet sælger har handlet groft uagtsomt, og kan ikke gøres ansvarlig for tingskade, produktionstab, driftstab, tabt fortjeneste eller andre økonomiske konsekvenstab af nogen art. Køber kan ligeledes ikke kræve dækket omkostninger ved den ulempe, der opstår i forbindelse med en mangelsudbedring.

- 50.** Uanset hvad ovenfor er omtalt, kan reklamationer kun gøres gældende, hvis betaling sker rettidigt.

Ansvar for person-/tingskade, forvoldt af materiellet (produktansvar)

- 51.** For personskade er sælger alene ansvarlig, hvis det bevises, at skaden alene er forårsaget som følge af sælgers fejl og forsømmelse i form af fejlagtig konstruktion, produktion eller montage.
- 52.** Sælger er for tingskade alene ansvarlig, såfremt det bevises, at skaden er forårsaget af grov uagtsomhed fra sælgers side i forbindelse med konstruktion, produktion, kontrol af underleverancer eller montage.
- 53.** Sælgers ansvar kan under alle omstændigheder kun gøres gældende over for direkte tingskader. Sælger er således under ingen omstændigheder ansvarlig for driftstab, tabt fortjeneste eller andre økonomiske konsekvenstab af nogen art.
- 54.** Sælger er videre ikke ansvarlig for skade, forvoldt af materiellet på fast ejendom eller løsøre, som indtræder mens materiellet er i købers besiddelse på produkter der fremstilles af køber eller på produkter hvori materiellet indgår, eller for skade på fast ejendom eller løsøre, som disse produkter som følge af materiellet forårsager.
- 55.** Køber skal straks holde sælger skadesløs i den udstrækning, sælger pålægges ansvar over for trediemand for en sådan skade og for et sådant tab, sælger som ovenfor beskrevet ikke er ansvarlig for. Hvis trediemand fremsætter krav mod en af parterne om erstatningsansvar i henhold til punkt 51-54, skal denne part straks underrette den anden part derom.

Sælger og køber er gensidigt forpligtede til at lade sig sagsøge ved den domstol eller voldgiftsret, som behandler erstatningskrav, der er rejst mod en af dem på grundlag af en skade eller et tab, som påstås forårsaget af materiellet. Med mindre der træffes anden aftale mellem parterne, skal det indbyrdes forhold mellem køber og sælger altid afgøres i henhold til nedenstående bestemmelser om værneting og lovvalg.

Ansvarsfrihed (force majeure)

- 56.** Følgende omstændigheder medfører ansvarsfrihed, såfremt de forhindrer aftalens opfyldelse eller gør opfyldelsen urimelig byrdefuld: Arbejdskonflikt og enhver anden omstændighed, som parterne ikke er herre over eksempelvis men ikke udelukkende, mobilisering eller militærindkaldelser af tilsvarende omfang, rekvirering, beslaglæggelse, valutarestriktioner, oprør og uroligheder, mangel på transportmidler, almindelig vareknaphed, restriktioner af drivkraft samt mangler ved eller forsinkelse af leverancer fra underleverandører, som skyldes nogen af de i dette punkt nævnte og indeholdte omstændigheder. Omstændigheder som nævnt medfører kun ansvarsfrihed, såfremt deres indflydelse på aftalens opfyldelse ikke kunne forudses ved aftalens indgåelse.
- 57.** Det påhviler den part, der ønsker at påberåbe sig ansvarsfrihed som nævnt ovenfor under punkt 56, ufortrødent skriftligt at underrette den anden part om dens opståen og ophør. Ved force majeure hos køberen skal denne dække de omkostninger, sælger pådrager sig ved at sikre og beskytte materiellet.
- 58.** Uanset hvad der i øvrigt følger af disse almindelige leveringsbestemmelser, kan enhver af parterne hæve aftalen ved skriftlig meddelelse til den anden part, såfremt aftalens opfyldelse hindres i mere end 6 måneder af en begivenhed, som nævnt i punkt 56 og punkt 25. Hæves en aftale i medfør af nærværende punkt, skal parterne ikke have krav mod hinanden.
- Patentrettigheder**
- 59.** Gøres i anledning af sælgers levering af materiellet krænkelse af patentret gældende mod køber fra trediemand, er køber forpligtet til at underrette sælger så hurtigt som muligt. Sælger er ikke ansvarlig for krav, der rejses fra trediemand mod køber for sådanne forhold, herunder for tab køber måtte lide for det tilfælde, at trediemand skrider til anvendelse af retsmidler mod køber i anledning af overtrædelse af en patentret, medmindre sælger har handlet groft uagtsomt. Sælgers erstatningsforpligtelse er i så fald begrænset - tilsvarende som omtalt i punkt 49 - og begrænset til 10% af købesummen. Sælger har dog ret til ved omlevering at søge krænkelse fjernet.
- Twister, Værneting og Lovvalg**
- 60.** Twister i anledning af aftalen og alt, hvad der har sammenhæng hermed, skal afgøres ved voldgift i overensstemmelse med de lovregler om voldgift, der er gældende i sælgers land. Medmindre andet skriftligt er aftalt mellem parterne, kan sælger dog vælge at lade tvist afgøre ved domstolene. Sag anlægges ved Sø- og Handelsretten i København, eller ved sælgers værneting.
- 61.** Alle retsspørgsmål, der måtte opstå i anledning af aftalen, skal bedømmes efter loven i sælgers land. Hvis sælger måtte udtrykke ønske herom i forbindelse med en voldgiftssag, skal denne behandles ved sælgers værneting.

Skive, den 1. maj 2001